

[500=] וְקִנְיָן בְּשֵׁם מַחְצִיתוֹ חֲמִשִּׁים וּמֵאֵתָיִם [=250^א] וְקִנְיָן בְּשֵׁם חֲמִשִּׁים וּמֵאֵתָיִם [=250]. וְקִדָּה חֲמֵשׁ מֵאוֹת [=500] בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ וְשֶׁמֶן זַיִת הֵינן [=12 לוג]. וְעָשִׂיתָ אֹתוֹ שֶׁמֶן מִשְׁחַת קֹדֶשׁ רֶקֶח מִרְקַחַת מַעֲשֶׂה רֶקֶח שֶׁמֶן מִשְׁחַת קֹדֶשׁ יִהְיֶה" (שמות ל' כ"ב-כ"ה),

מבואר, שהשמן היה מועט ביחס לכל הבשמים, שמשקל כל הבשמים היה 1500 מנה, והשמן היה רק 12 לוג. ומלאכת עשיית שמן המשחה היתה, שיקבל השמן הזה את ריח כל הבשמים. ונחלקו חכמים, כיצד קיבל השמן המועט, את ריחם של כל הבשמים.

לדעת רבי יוסי³ – לא היו מבשלים את הבשמים הנ"ל בשמן, שכן השמן מועט, והבשמים מרובים, ואפילו אם היו סכים אותם בשמן בלא בישול, היה כל השמן נבלע בהם, וכל שכן שאם היו מבשלים אותם בו, שלא היה נותר ממנו מאומה, מחמת בליעת הבשמים, ובליעת הקדרה, וחימום האש. ולכן, כך היו עושים, **תחילה שולקים את הבשמים במים**, כדי שיתמלאו במים, ולא יבלעו מן השמן כל כך, ולאחר מכן **מציפים עליהם את השמן כדי שיקלוט מהם את ריחם, ושוב מסירים מהם את השמן**, ואין מניחים אותו לשהות עליהם.

ולדעת רבי יהודה³ – היו מבשלים את שמן הזית בבשמים הנ"ל, כדי שיקלוט מהם את ריחם, ואף על פי שהשמן מועט, והבשמים מרובים, נעשה בו נס, ולא חסר ממנו כלום, לא על ידי בליעת הבשמים והקדרה, ולא על ידי חימום האש, ואף לאחר שמשחו ממנו את המשכן, ואת כליו, ואת אהרן ובניו, כל שבעת ימי המילואים, וכן את שאר הכהנים והמלכים המשוחים, לא חסר ממנו כלום, וכולו קיים לעתיד לבוא, שנאמר, "שֶׁמֶן מִשְׁחַת קֹדֶשׁ יִהְיֶה זֶה לִי לְדֹרֹתֵיכֶם", כלומר כמו שהוא, בשיעור שנים עשר לוג כמניין "זֶה", כך יהיה קיים לדורות.

מי נמשח בשמן המשחה

א. משכן וכליו בשבעת ימי המילואים. [שנאמר, "וּמִשְׁחָתָּ בּוֹ אֶת אֶהֱל מוֹעֵד וְאֶת אֲרוֹן הַעֲדֻת. וְאֶת הַשְּׁלֶחַן וְאֶת כֹּל כֵּלָיו וְאֶת הַמִּנְרָה וְאֶת כִּלְיָהּ וְאֶת מִזְבֵּחַ הַקְּטֹרֶת. וְאֶת מִזְבֵּחַ הַלֶּחֶלֶת וְאֶת כֹּל כֵּלָיו וְאֶת הַכִּיֹּר וְאֶת כֵּנּוֹ"].

^א סבירא ליה כפשטא דקרא, שקנמן בשם יהא מחציתו של מר דרוו, כלומר יהא חמישים ומאתים. [תקלון חדתין]. ודקשיא, מחציתו למאי אתא, יש לומר, דגזירת הכתוב הוא, שיביא חמש מאות מניס לשמן המשחה, וחוצה אותם ומביא המחצה. [קרבן העדה].

^ב כן הגיה הגר"א ע"פ הבבלי. ובגמרות שלפנינו הגרסא רבי יהודה. [ולגרסתנו זה סותר לדבריו המובאים אחר כך].

^ג כן הגיה הגר"א ע"פ הבבלי. ובגמרות שלפנינו הגרסא רבי מאיר.